

Valdybos nuomonė (64 straipsnis)

Nuomonė Nr. 4/2019

dėl Administracinio susitarimo dėl Europos ekonominės erdvės (EEE) finansų priežiūros institucijų ne EEE finansų priežiūros institucijoms perduodamų asmens duomenų projekto

Priimta 2019 m. vasario 12 d.

Turinys

1	Faktų santrauka	4
2	Vertinimas	4
3	Išvados ir rekomendacijos	7
4	Baigiamosios pastabos	8

Europos duomenų apsaugos valdyba,

atsižvelgdama į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR) 63 straipsnį, 64 straipsnio 2 ir 3–8 dalis ir 46 straipsnio 3 dalies b punktą,

atsižvelgdama į EEE susitarimą, ypač į jo XI priedą ir 37 protokolą su pakeitimais, padarytais 2018 m. liepos 6 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 154/2018,

atsižvelgdama į savo 2018 m. gegužės 25 d. Darbo tvarkos taisyklių su pakeitimais, padarytais 2018 m. lapkričio 23 d., 10 ir 22 straipsnius,

kadangi:

(1) remiantis BDAR 46 straipsnio 1 dalimi, 3 dalies b punktu ir 46 straipsnio 4 dalimi, jeigu nėra priimtas sprendimas pagal 45 straipsnio 3 dalį, duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas gali perduoti asmens duomenis į trečiąją valstybę arba tarptautinei organizacijai tik tuo atveju, jeigu duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas yra nustatęs tinkamas apsaugos priemonės, su sąlyga, kad suteikiama galimybė naudotis vykdytinomis duomenų subjektų teisėmis ir veiksmingomis duomenų subjektų teisių gynimo priemonėmis. Gavus kompetentingos priežiūros institucijos leidimą, tinkamos apsaugos priemonės taip pat gali būti nustatomos, visų pirma, nuostatomis, įtraukiamomis į valdžios institucijų arba įstaigų tarpusavio administracinius susitarimus, kuriais numatomos vykdytinos ir veiksmingos duomenų subjektų teisės;

(2) atsižvelgiant į 46 straipsnio 3 dalies b punkte numatytų administracinių susitarimų ypatumus¹, kurie gali būti labai nevienodi, kiekvienas atvejis turėtų būti nagrinėjamas atskirai, nedarant poveikio jokių kitų administracinių susitarimų vertinimui;

(3) pagal BDAR 70 straipsnio 1 dalį Europos duomenų apsaugos valdyba užtikrina nuoseklų Reglamento (ES) 2016/679 taikymą Europos ekonominėje erdvėje. Pagal 64 straipsnio 2 dalį, iškilus bet kuriam bendro pobūdžio klausimui arba klausimui, kuris daro poveikį daugiau kaip vienoje valstybėje narėje, priežiūros institucija, Europos duomenų apsaugos valdybos pirmininkas arba Komisija gali pasinaudoti nuoseklumo užtikrinimo mechanizmu. Europos duomenų apsaugos valdyba dėl jai pateikto klausimo pateikia nuomonę, išskyrus atvejus, kai ji tuo pačiu klausimu jau yra pateikusi nuomonę;

(4) pagal BDAR 64 straipsnio 3 dalį kartu su Europos duomenų apsaugos valdybos darbo tvarkos taisyklių 10 straipsnio 2 dalimi Europos duomenų apsaugos valdyba priima nuomonę per aštuonias savaites po to, kai pirmininkas nusprendžia, kad pateikti dokumentai yra išsamūs. Atsižvelgiant į dalyko sudėtingumą, Europos duomenų apsaugos valdybos pirmininko sprendimu šis laikotarpis gali būti pratęstas dar šešioms savaitėms;

(5) pagal BDAR 65 straipsnio 1 dalies c punktą, jei kompetentinga priežiūros institucija nesilaiko Europos duomenų apsaugos valdybos pagal 64 straipsnį pateiktos nuomonės, bet kuri susijusi

---

¹ Taip pat žr. BDAR 108 konstatuojamąją dalį.

priežiūros institucija arba Komisija gali perduoti klausimą Europos duomenų apsaugos valdybai, o ši priima privalomą sprendimą,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

1 FAKTŲ SANTRAUKA

1. Po kelių diskusijų etapų Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA), veikianti kaip EEE finansų priežiūros institucijų (nacionalinių kompetentingų institucijų) tarpininkė ir savo vardu, ir Tarptautinė vertybinių popierių komisijų organizacija (IOSCO) pagal BDAR 46 straipsnio 3 dalies b punktą oficialiu raštu pateikė pridedamą Administracinio susitarimo dėl EEE nacionalinių kompetentingų institucijų (ir pačios ESMA) jų ne EEE partnerėms perduodamų asmens duomenų projektą (toliau – AS projektas). 2019 m. sausio 2 d. tas AS projektas buvo perduotas Europos duomenų apsaugos valdybos pirmininkui.
2. Gavęs šį projektą, Europos duomenų apsaugos valdybos pirmininkas paprašė Valdybos pagal BDAR 64 straipsnio 2 dalį pateikti nuomonę. Sprendimas dėl dokumentų išsamumo buvo priimtas 2019 m. sausio 15 d.

2 VERTINIMAS

3. AS projektu gali naudotis visos EEE rinkos reguliavimo institucijos. Jį galima pateikti kompetentingoms priežiūros institucijoms, kad jos suteiktų leidimą. Todėl šis klausimas daro poveikį daugiau kaip vienoje valstybėje narėje, kaip apibrėžta BDAR 64 straipsnio 2 dalyje.
4. AS projektas yra būtinas, siekiant užtikrinti veiksmingą tarptautinį šių institucijų, veikiančių kaip valdžios institucijos, vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių rinkų reguliavimo ir (arba) priežiūros institucijos, bendradarbiavimą, kad, remiantis jų įgaliojimais, nustatytais taikomuose teisės aktuose, būtų „apsaugomi investuotojai ar klientai ir skatinamas profesinis sąžiningumas ir pasitikėjimas vertybinių popierių ir išvestinių finansinių priemonių rinkose“.
5. Vertindama į šį konkretų AS projektą įtrauktas nuostatas, Europos duomenų apsaugos valdyba atsižvelgė į keletą konkrečių aspektų, susijusių su galimų asmens duomenų perdavimo pavojų vertinimu, įskaitant asmens duomenų, kuriems taikomas AS, rūšį ir siekiamus tikslus.
6. Į AS projektą, kuris visas pateikiamas priede, įtrauktos toliau išvardytos garantijos.
  - **BDAR nustatytų sąvokų ir duomenų subjektų teisių apibrėžtys.** AS II skirsnyje pateikiamos atitinkamos apibrėžtys, būtinos AS taikymo sričiai nustatyti ir jo nuosekliam taikymui užtikrinti. Į jį įtraukta, be kita ko, keletas pagrindinių Europos duomenų apsaugos teisinės sistemos sąvokų ir teisių apibrėžčių, pavyzdžiui, tokių sąvokų kaip „asmens duomenys“, „duomenų

tvarkymas“, „asmens duomenų saugumo pažeidimas“, „teisė susipažinti“, „teisė reikalauti ištrinti duomenis“ apibrėžtys, kurios atitinka BDAR pateiktas apibrėžtis.

- **Tikslo apribojimo principas ir draudimas toliau naudoti duomenis.** AS III skirsnio 1 dalyje remiamasi prielaida, kad institucijoms pavestos konkrečios pareigos ir suteikti reguliavimo įgaliojimai, be kita ko, apsaugoti investuotojus ar klientus ir skatinti profesinį sąžiningumą ir pasitikėjimą vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių rinkose. Todėl, remiantis tikslo apribojimo principu, duomenis galima perduoti tik atsižvelgiant į tokius įgaliojimus ir pareigas, t. y. jeigu tai būtina siekiant joms padėti atlikti savo institucines užduotis ir jeigu gaunančioji institucija negalės toliau tvarkyti asmens duomenų su šiais tikslais nesuderinamais būdais.
- **Duomenų kokybės ir proporcingumo principas.** Pagal AS III skirsnio 2 dalį perduodančioji institucija perduos tik tikslus ir naujausius asmens duomenis, kurie yra adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kokių reikia siekiant tikslų, kuriais jie perduodami ir toliau tvarkomi. Sužinojusi, kad perduoti asmens duomenys yra neteisingi, bet kuri institucija informuos kitą instituciją. Atsižvelgdama į tikslus, kuriais asmens duomenys buvo perduoti ir yra toliau tvarkomi, kiekviena institucija atitinkamai papildys, ištrins, užblokuos, patikslins ar kitaip pataisys asmens duomenis.
- **Skaidrumo principas.** Kiekviena institucija duomenų subjektams pateiks bendrą pranešimą apie duomenų tvarkymą, įskaitant informaciją apie duomenų perdavimą, subjektų, kuriems duomenys gali būti perduodami, rūšį, teises, kuriomis duomenų subjektai gali naudotis pagal taikomus teisinius reikalavimus, įskaitant tai, kaip naudotis tomis teisėmis, ir informaciją apie bet kokią taikytiną naudojimosi tomis teisėmis atidėjimą ar apribojimus, taip pat kontaktinius duomenis ginčui spręsti ar reikalavimui pateikti. Šį pranešimą kiekviena institucija pateiks savo interneto svetainėje, ir jis bus skelbiamas kartu su šiuo susitarimu. Be to, EEE institucijos duomenų subjektams pateiks atskirą pranešimą pagal BDAR, o ESMA – pagal Reglamentą (ES) 2018/1725.
- **Duomenų saugojimo principas.** AS III skirsnio 7 dalyje nustatyta, kad institucijos asmens duomenis saugos ne ilgiau, negu tai yra būtina tuo tikslu, kuriuo asmens duomenys tvarkomi, laikantis taikomų įstatymų.
- **Saugumo ir konfidencialumo priemonės.** III skirsnio 4 dalyje numatyta, kad kiekviena gaunančioji institucija turės įdiegti tinkamas technines ir organizacines priemones, kuriomis jai perduodami asmens duomenys būtų apsaugomi nuo atsitiktinės ar neteisėtos prieigos, sunaikinimo, praradimo, pakeitimo ar neteisėto atskleidimo, įskaitant, pavyzdžiui, galimybes informaciją žymėti kaip asmens duomenis ir apribojimus, kas gali turėti prieigą prie asmens duomenų.

AS taip pat numatyta, kad tuo atveju, kai gaunančioji institucija sužinos apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, ji kuo greičiau apie tai informuos perduodančiąją instituciją ir naudosis pagrįstomis ir tinkamomis priemonėmis, kad ištaisytų asmens duomenų saugumo pažeidimą ir sumažintų galimą neigiamą poveikį.

- **Duomenų subjektų teisių apsaugos priemonės.** AS III skirsnio 5 dalyje numatytos duomenų subjektų teisių apsaugos priemonės. Duomenų subjektai gali gauti patvirtinimą, ar jų duomenys buvo perduoti kitai finansų priežiūros institucijai už EEE ribų (trečiosios valstybės kompetentingai institucijai). Duomenų subjektams taip pat bus suteikiama galimybė paprašius susipažinti su savo asmens duomenimis. Be to, duomenų subjektai gali tiesiogiai prašyti

atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba trečiosios valstybės kompetentingos institucijos ištaisyti, ištrinti, apriboti ar užblokuoti jų duomenis. Informacija apie šias apsaugos priemones turi būti pateikiama nacionalinės kompetentingos institucijos ir (arba) trečiosios valstybės kompetentingos institucijos interneto svetainėje. Bet kokie šių teisių apribojimai turi būti nustatyti įstatymuose. Juos galima taikyti tik tiek ir tol, kiek ir kol tai būtina konfidencialumui apsaugoti arba dėl svarbių bendro viešojo intereso tikslų. Tais atvejais, kai perduodančioji institucija yra EEE nacionalinė kompetentinga institucija, šį bendrą viešąjį interesą turi būti pripažinusi tos nacionalinės kompetentingos institucijos valstybė narė (be kita ko, pavyzdžiui, kad nebūtų pakenkta ar padaryta žalos priežiūros ir (arba) vykdymo užtikrinimo funkcijoms).

- **Tolesnio duomenų perdavimo ribojimas.** Duomenys kitoje valstybėje esančiai trečiajai šaliai, kuri nėra įgyvendinanti AS dalyvaujanti institucija ir kuriai netaikomas Europos Komisijos sprendimas dėl tinkamumo, bus toliau perduodami tik gavus išankstinį rašytinį perduodančiosios institucijos sutikimą ir jeigu trečioji šalis suteiks atitinkamas garantijas, atitinkančias AS nustatytas apsaugos priemones.

Tokias pačias apsaugos priemones numatyta taikyti ir tais atvejais, kai asmens duomenimis dalijamasi su trečiaja šalimi, esančia toje pačioje valstybėje kaip ir gaunančioji institucija, nebent išskirtiniais atvejais tokia trečioji šalis negali suteikti minėtų garantijų. Tokiu atveju duomenis galima perduoti tik, jei jais dalijamasi „dėl svarbių viešojo intereso priežasčių“. Kai perduodančioji institucija yra EEE nacionalinė kompetentinga institucija, šį viešąjį interesą turi būti pripažinusi tos nacionalinės kompetentingos institucijos valstybė narė.

Be perduodančiosios institucijos sutikimo arba garantijų, asmens duomenimis dalytis su trečiaja šalimi, esančia toje pačioje valstybėje kaip ir gaunančioji institucija (pavyzdžiui, viešosiomis įstaigomis, teismais, savireguliacijos organizacijomis ir vykdymo užtikrinimo procedūrų dalyviais), galima tik dviem atvejais:

i) jei tikslas, kuriuo asmens duomenimis dalijamasi ir kuriuo paskui jie naudojami, atitinka tikslą, kuriuo duomenys buvo iš pradžių perduoti, arba bendrąjį naudojimo pagrindą, nurodytą pradiniam konkrečiame gaunančiosios institucijos pateiktame prašyme, ir dalytis duomenimis būtina, kad būtų įvykdyti gaunančiosios institucijos ir (arba) trečiosios šalies įgaliojimai ir pareigos;

ii) kai asmens duomenimis dalijamasi vykdant reikalavimą, kurio vykdymas užtikrinamas teisinėmis priemonėmis, arba kai asmens duomenimis dalytis reikalaujama pagal įstatymus. Gaunančioji institucija, prieš dalydamasi duomenimis, apie tai praneš perduodančiajai institucijai ir pateiks informaciją apie prašomus duomenis, prašančiąją įstaigą ir dalijimosi duomenimis teisinį pagrindą. Gaunančioji institucija dės visas pastangas, kad apribotų dalijimosi pagal šį susitarimą gautais asmens duomenimis mastą, visų pirma patvirtindama visas taikomas teises išimtis ir privilegijas.

- **Teisių gynimo priemonės.** AS III skirsnio 8 dalyje numatytas teisių gynimo mechanizmas. Šiuo mechanizmu siekiama užtikrinti teisę pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis ir – atitinkamais atvejais – gauti kompensaciją. Tais atvejais, kai nesilaikoma AS sąlygų, įskaitant atvejus, kai pažeidžiamos duomenų subjektų teisės, teisių gynimo priemonėmis galima pasinaudoti kompetentingoje įstaigoje (pvz., teisme). Teisių gynimo priemonėmis tokioje kompetentingoje įstaigoje turi būti naudojamos laikantis galiojančių teisinių reikalavimų ir turi būti užtikrinama, kad būtų veiksmingai įgyvendinamos duomenų subjektų teisės, susijusios su AS nustatytais principais ir apsaugos priemonėmis. Perduodančioji institucija bus informuojama apie bet koki

ginčą ar reikalavimą, ir abiejų šalių institucijos dės visas pastangas, kad ginčą išspręstų ar reikalavimą išnagrinėtų draugiškai. Jei klausimo negalima išspręsti tokiu būdu, ginčui išspręsti bus taikomi kiti metodai, įskaitant neprivalomą tarpininkavimą arba ginčų sprendimo mechanizmus. Jei perduodančioji institucija manys, kad gaunančioji institucija nesiima veiksmų, atitinkančių AS nustatytas apsaugos priemones, pvz., nesilaiko taikant neprivalomą tarpininkavimą arba alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmą priimto sprendimo, ji sustabdys bet kokių duomenų perdavimą pagal AS gaunančiajai institucijai, kol klausimas bus tinkamai išspręstas. Be to, apie tai bus pranešama vadinamajai Vertinimo grupei (taip pat visoms kitoms institucijoms). Vertinimo grupė, nustačiusi, kad „esama įrodymų, jog pasikeitė [gaunančiosios institucijos] pasirengimas arba gebėjimai veikti remiantis [AS nuostatomis]“, gali rekomenduoti nutraukti gaunančiosios institucijos dalyvavimą įgyvendinant AS. Kad duomenų subjektai galėtų pasinaudoti savo teise į teisių gynimo priemones, AS bus skelbiamas viešai.

- **Priežiūros mechanizmas.** AS IV skirsnyje numatytas išorės priežiūros mechanizmas, kuriuo užtikrinamas AS nustatytų apsaugos priemonių įgyvendinimas. Šį priežiūros mechanizmą sudaro periodinės peržiūros, kurias atlieka Vertinimo grupė ir kiekviena nacionalinė kompetentinga institucija ir (arba) trečiosios valstybės kompetentinga institucija. Vykdamas išorės ir vidaus priežiūrą, taip pat numatant priemones, kurių gali būti imamasi neigiamų peržiūros rezultatų atveju, pavyzdžiui, pateikti rekomendaciją sustabdyti institucijos dalyvavimą įgyvendinant AS, užtikrinama pakankamo lygio apsauga.
7. Europos duomenų apsaugos valdyba palankiai vertina pastangas, įdėtas rengiant šį daugiašalį AS, į kurį įtrauktos įvairios svarbios duomenų apsaugos priemonės. Siekdama užtikrinti, kad tais atvejais, kai pagal šį AS duomenys perduodami į trečiąją valstybę, šiomis apsaugos priemonėmis ir toliau būtų užtikrinamas tinkamas duomenų apsaugos lygis, Europos duomenų apsaugos valdyba, atsižvelgdama į išskirtinį tokių neprivalomų susitarimų pobūdį, pabrėžia toliau nurodytus aspektus.
  8. Siekdama užtikrinti, kad duomenų subjektams būtų suteikiamos veiksmingos ir vykdytinos duomenų subjektų teisės ir tinkamos teisių gynimo priemonės, taip pat kad būtų veiksmingai prižiūrima, ar laikomasi AS reikalavimų, kiekviena kompetentinga priežiūros institucija turi stebėti AS ir praktinį jo taikymą, ypač kiek tai sietina su III skirsnio 5, 6 ir 8 dalimis ir IV skirsniu dėl duomenų subjektų teisių, tolesnio duomenų perdavimo, teisių gynimo priemonių ir priežiūros mechanizmu.
  9. Kiekviena kompetentinga priežiūros institucija leidžia naudotis šiuo AS kaip tinkama duomenų apsaugos priemone siekiant perduoti duomenis tarpvalstybiniu mastu tik tuo atveju, jeigu AS pasirašiusios šalys visapusiškai laikosi visų jo sąlygų.
  10. Jei AS nebebus užtikrinamos tinkamos apsaugos priemonės, kaip nustatyta BDAR, kiekviena kompetentinga priežiūros institucija turės sustabdyti atitinkamą nacionalinės kompetentingos institucijos jos valstybėje narėje pagal suteiktą leidimą vykdomą duomenų perdavimą.

3 IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

11. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, taip pat į tai, kokius įsipareigojimus prisiims nacionalinės kompetentingos institucijos, ESMA ir jų ne-EEE partnerės pasirašydamos šį AS, kad, „vykdydamos atitinkamus reguliavimo įgaliojimus ir pareigas, turėtų tinkamas tokių asmens duomenų tvarkymo

apsaugos priemonės“ ir „*veiktų pagal šį susitarimą*“, Europos duomenų apsaugos valdyba mano, kad AS užtikrinamos tinkamos apsaugos priemonės tais atvejais, kai asmens duomenys pagal šį AS bus perduodami trečiosiose valstybėse esančioms viešosioms įstaigoms, kurioms netaikomas Europos Komisijos sprendimas dėl tinkamumo.

12. Vadovaujantis AS preambule, kurioje pripažįstama nuolatinio EEE nacionalinių kompetentingų institucijų ir kompetentingų jų priežiūros institucijų, taip pat ESMA ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno (EDAPP) dialogo svarba, taip pat siekiant sudaryti sąlygas kompetentingoms priežiūros institucijoms atlikti BDAR 57 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytą užduotį stebėti, kaip taikomas BDAR, ir užtikrinti, kad jis būtų taikomas, kompetentingos priežiūros institucijos patvirtintame leidime turėtų būti numatoma, kad kiekviena AS pasirašiusi EEE nacionalinė kompetentinga institucija arba ESMA turi informuoti atitinkamą kompetentingą priežiūros instituciją apie visus atvejus, kai pagal AS III skirsnio 8 dalį ir IV skirsnį sustabdomas asmens duomenų perdavimas ir kai pagal V skirsnį peržiūrimas arba nutraukiamas dalyvavimas įgyvendinant AS.
13. Be to, Europos duomenų apsaugos valdyba primena, kad, vadovaujantis atskaitomybės principu, kiekviena nacionalinė kompetentinga institucija ir ESMA turės saugoti atitinkamą informaciją, kad palengvintų priežiūros institucijų atliekamą stebėsenos užduotį. Ši informacija turėtų bet kuriuo atveju būti pateikiama kompetentingai priežiūros institucijai paprašius. Kiekviena priežiūros institucija savo leidime taip pat gali prašyti, kad nacionalinės kompetentingos institucijos arba ESMA šią informaciją teiktų kasmet be išankstinio prašymo. Ši informacija turėtų apimti tokius aspektus kaip Europos Sąjungoje duomenų subjektų pateiktų prašymų ir gautų jų reikalavimų skaičius ir išsamūs duomenys apie atvejus, kai ginčų nepavyko išspręsti naudojantis numatytais ginčų sprendimo mechanizmais, taip pat apie atitinkamas Vertinimo grupės išvadas ir veiksmus, susijusius su atliktomis periodinėmis peržiūromis, įskaitant veiksmus dėl dalijimosi asmens duomenimis pagal AS 6.2.3 skirsnį. Taip pat reikėtų kaupti informaciją apie nacionalinių kompetentingų institucijų gautus pranešimus dėl trečiosios valstybės kompetentingos institucijos su trečiaja šalimi pasidalytos informacijos vykdant reikalavimą, kurio vykdymas užtikrinamas teisinėmis priemonėmis, arba kai dalytis informacija reikalaujama pagal įstatymus.

4 BAIGIAMOSIOS PASTABOS

14. Pagal BDAR 64 straipsnio 5 dalies b punktą ši nuomonė bus paskelbta viešai.

Europos duomenų apsaugos valdybos vardu

Pirmininkė

(Andrea Jelinek)